

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 354/2021-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Tomáš Rosina, s. r. o., Kukučínova 20, Banská Bystrica, proti postupu Okresného súdu Brezno v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 43/2017 a jeho rozsudku zo 4. decembra 2017, postupu Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 14/2018 a jeho rozsudku z 20. marca 2018 a postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vednom pod sp. zn. 4 Tdo 45/2018 a jeho uzneseníu z 23. septembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 11. januára 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa § 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa § 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na prezumpciu neviny podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru a práva na vypočúvanie svedkov proti sebe podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru postupom Okresného súdu Brezno (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 43/2017 a jeho rozsudkom zo 4. decembra 2017, postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 14/2018 a jeho rozsudkom z 20. marca 2018 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vednom pod sp. zn. 4 Tdo 45/2018 a jeho uznesením

z 23. septembra 2020. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň požaduje priznať mu primerané finančné zadostučinenie a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. 3 T 43/2017 zo 4. decembra 2017 uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere jeden rok s podmieňaným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní jedného roka.

3. Krajský súd rozsudkom č. k. 5 To 14/2018 z 20. marca 2018 odvolaním sťažovateľa napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. e) a ods. 3 Trestného poriadku zrušil vo výroku o treste a sám postupom podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odsúdil sťažovateľa na peňažný trest vo výmere 2 000 eur. Vo zvyšnej časti odvolací súd ponechal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

4. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením č. k. 4 Tdo 45/2018 z 23. septembra 2020 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti označeným rozhodnutiam okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu a proti postupom predchádzajúcim ich vydaniu podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, pretože ich považuje za nezákonné.

6. Predovšetkým ozrejmil, že rozhodnutie okresného súdu bolo založené na trestnom oznámení poškodenej, prepúšťacej správe Nemocnice s poliklinikou Brezno (ďalej len „nemocnica“) z 9. augusta 2014, výpovedi svedkyne, spise týkajúcom sa rozvodu sťažovateľa s poškodenou a na znaleckom posudku z odvetvia chirurgie. V rámci konania pred okresným súdom sťažovateľ v prvom rade namietal procesnú neprípustnosť výpovedí poškodenej vykonaných v rámci prípravného konania pred momentom vznesenia obvinenia sťažovateľovi. Tejto námietke okresný súd vyhovel, a tieto výpovede poškodenej na hlavnom pojednávaní neboli prečítané kvôli zachovaniu kontradiktórnosti trestného konania. Ako sťažovateľ uvádza, poškodená po vznesení mu obvinenia tak v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom odmietla vypovedať, teda jej výpoveď v trestnom konaní absentovala. Zároveň namietol aj neprípustnosť trestného oznámenia poškodenej ako dôkazu. Vychádzal pritom z judikatúry všeobecných súdov, z ktorých má vyplývať, že trestné oznámenie nemôže byť usvedčujúcim dôkazom (keď navyše oznamovateľka – poškodená následne odmietla vo veci vypovedať), resp. trestné oznámenie môže byť jedine podkladom na začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia, ale v ďalšom štádiu už nemôže slúžiť ako dôkazný prostriedok (ani ako listinný dôkaz) na preukazovanie viny. Sťažovateľ poznamenal, že trestné oznámenie nenahrádza výsluch osoby, ktorá ho podala a ktorá „je povinná vo veci kontradiktórnym spôsobom vypovedať a potvrdiť... skutočnosti obsiahnuté v podanom trestnom oznámení“.

7. K sťažovateľom uplatneným námietkam sa však podľa jeho slov okresný súd žiadnym spôsobom nevyjadril.

8. Ďalšia námietka sťažovateľa spočívala v jeho tvrdení o neprípustnosti znaleckého posudku, ktorý vychádzal hlavne z výsluchov poškodenej a pokiaľ súd neakceptoval výsluchy ako dôkaz, potom nemal byť akceptovaný ani znalecký posudok vychádzajúci z nezákonného dôkazu. Podľa sťažovateľa nemôže obstať argument, že znalecký posudok vychádzal aj z lekárskej správy nemocnice, pretože táto neobsahuje žiadne ďalšie podrobnosti okolnosti zranení s výnimkou skutočností uvádzaných poškodenu, ktoré neboli potvrdené jej výpoveďou. Odhliadnuc od neprípustnosti znaleckého posudku, sťažovateľ tiež zdôrazňoval jeho záver, ktorý nevytlúčil vznik zranení poškodenej bez pričinenia tretej osoby.

9. Okresný súd však podľa sťažovateľa znalecký posudok akceptoval bez zohľadnenia logickej a zákonnej nadväznosti neprípustnosti (neexistencie) výsluchov poškodenej. Námietku záveru znaleckého posudku o vzniku zranení bez cudzieho zavinenia ponechal okresný súd podľa tvrdenia sťažovateľa opäť nepovšimnúť.

10. Sťažovateľ okresnému súdu vytýka aj nedostatočné skúmanie motívu poškodenej pre podanie jej trestného oznámenia, ku ktorému pristúpila až po viac ako dvoch rokoch od spáchania stíhaného skutku a zároveň necelý mesiac po tom, ako sťažovateľ podal trestné oznámenie na poškodenú pre zanedbávanie starostlivosti o maloletú dcéru.

11. Napokon sťažovateľ v konaní pred okresným súdom spochybnil procesnú „*prípustnosť tvrdení a výsluchov*“ vykonaných v civilnom konaní o rozvod manželstva, ktoré takisto podľa neho nemôžu nahrádzať výsluch osoby v konkrétnom trestnom konaní a súčasne ich použiť v neprospech obžalovaného. Avšak ani k tejto okolnosti sa okresný súd podľa sťažovateľa nevyjadril, nevysvetlil, z akého dôvodu nepovažoval argumentáciu obhajoby v danom ohľade za dostatočnú, a to aj za situácie, keď svoje rozhodnutie oprel aj o túto dôkaznú líniu.

12. V konaní pred krajským súdom sťažovateľ okrem tých istých výhrad ako v prvostupňovom konaní uplatnil aj námietku hodnotenia výpovede svedkyne, ktorej okresný súd čiastočne „*neuveril*“, a to práve v tej časti, keď svedkyňa na otázku súdu, či jej poškodená uviedla príčinu jej zdravotných ťažkostí (po tom ako poškodená prišla k svedkyni domov), odpovedala, že tieto skutočnosti jej neuviedla. Dôvod, prečo tejto časti výpovede svedkyne neuveril, okresný súd podľa sťažovateľa neuviedol.

13. Krajský súd sa podľa názoru sťažovateľa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia s predstretými námietkami vôbec nevysporiadal. Svoju pozornosť venoval iba prípustnosti trestného oznámenia ako dôkazu, a to s tým záverom, že na jednej strane podporoval argumentáciu sťažovateľa a na druhej strane obratom trestné oznámenie ako dôkaz pripustil. Rozhodnutie odvolacieho súdu sa tak v javí minimálne ako zmätočné a nepreskúmateľné, vzájomne si odporujúce nielen v rovine konkrétneho odôvodnenia, ale aj v rovine vlastnej rozhodovacej činnosti. Sťažovateľ zvýraznil, že krajský súd úvahu o prípustnosti trestného oznámenia ako dôkazu podporil poukázaním na výsluchy poškodenej vykonaných v čase pred vznesením obvinenia, teda na základe výsluchov procesne neprípustných.

14. Odvolací súd tak podľa sťažovateľa nielenže podporil svoju nezrozumiteľnú a vzájomne si odporujúcu argumentáciu nevykonanými a procesne neprípustnými dôkazmi, ale o skutočnosti v nich uvádzaných oprel aj svoje konečné rozhodnutie.

15. Postup a rozhodnutie krajského súdu sťažovateľ vyhodnotil tak, že aj v tomto štádiu konania ostal bez odpovede na zreteľne formulované námietky a vytýkané pochybenia, ktoré boli navyše zhodnotenú o založenie rozhodnutia na nevykonaných a procesne neprípustných dôkazoch.

16. Napokon podľa sťažovateľa mu ani najvyšší súd neposkytol zrozumiteľné odpovede na nastolené otázky, naopak, charakter rozpornosti a zmätočnosti bol ešte výraznejšie prehĺbený.

17. Ako sťažovateľ uvádza, najvyšší súd jeho dovolanie odmietol napriek tomu, že skonštatoval porušenie základných zásad trestného konania a práv sťažovateľa a uznal pochybenie krajského súdu.

18. Sťažovateľ v rozhodnutí najvyššieho súdu badá vnútorný rozpor, keď dovolací súd neuznal naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a pritom sám v rozhodnutí uviedol, že krajský súd svoje závery založil aj na dôkazoch nevykonaných na hlavnom pojednávaní, resp. verejnom zasadnutí. Na jednej strane teda dovolací súd sám prízvukuje, že môže skúmať len okolnosť zákonnosti vykonania dôkazu, ale nemôže prehodnocovať vykonané dôkazy a na druhej strane v preskúmanom rozhodnutí skonštatuje pochybenie v zákonnosti vykonania dôkazu, ktorému ale neprisúdi hodnotu naplnenia dovolacieho dôvodu, práve s poukázaním na vlastné hodnotenie iných vykonaných dôkazov.

19. Podľa sťažovateľa je vylúčené, aby sa v odôvodnení rozhodnutia súčasne nachádzalo určité tvrdenie a zároveň aj jeho negácia. Odôvodnenie rozhodnutia možno považovať za vnútorne rozporné, ak sa v rozhodnutí nachádzajú argumenty podporujúce určitý záver a súčasne protiargumenty proti tomuto záveru.

20. Dojem rozpornosti rozhodnutia najvyššieho súdu podľa názoru sťažovateľa umocňuje aj argumentácia týkajúca sa dovolacej námietky o neprípustnosti trestného oznámenia ako dôkazu, keď sa dovolací súd pri závere o opaku odvolával na konštantnú judikatúru, ktorú ale žiadnym spôsobom nešpecifikoval. Sťažovateľ sa preto nemal možnosť dozvedieť, o akú konštantnú judikatúru malo ísť. Navyše, najvyšší súd premisu, ktorou sťažovateľ argumentoval, t. j. že trestné oznámenie nemôže nahradiť výpoveď osoby, ktorá ho podala, potvrdil.

21. Sťažovateľ akcentuje, že okresný súd, krajský súd, ako aj najvyšší súd opakovane nereflektovali jeho obhajobné námietky, napriek tomu, že sa týkali fundamentálnych dôkazov, na ktorých postavili svoje rozhodnutia. Vo všetkých rozhodnutiach konajúcich súdov podľa sťažovateľa kompletne absentovala akákoľvek úvaha smerujúca k objasneniu obhajobou zdôrazňovanej súvislosti medzi neprípustnosťou (neexistenciou) výsluchov poškodenej a jej trestného oznámenia.

22. Reťazec porušení základných práv a princípov podľa názoru sťažovateľa dotvára aj opakované nevysporiadanie sa konajúcimi súdmi s ním označenými súdnymi rozhodnutiami v obdobných veciach a týmto postupom došlo k porušeniu „*tzv. princípu predvídateľnosti rozhodovania*“.

23. Rozhodnutia označených súdov preto sťažovateľ považuje za zmätočné, nepreskúmateľné a arbitrárne.

24. Svoje tvrdenie o porušení prezumpcie nevinu sťažovateľ odôvodnil tým, že konajúce súdy dospeli k rozhodnutiam len na základe procesne neprípustných dôkazov a to spôsobom, ktorý zjavne evokuje prítomnosť existencie predsudku, že sťažovateľ stíhaný skutok spáchal.

25. Navyše, situácia, keď výpoveď poškodenej ako jedinej svedkyne stíhaného skutku nebola *de facto* vykonaná a napriek tomu súdy založili svoje rozhodnutie na jej tvrdeniach, spôsobuje podľa názoru sťažovateľa porušenie nielen princípu na preukázanie viny zákonným spôsobom podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru, ale aj porušenie práva vypočúvať svedkov proti sebe podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru. Sťažovateľ zároveň tvrdí, že na podklade zhodnotenia napádaných pochybení vo vzájomnej súvislosti analogicky došlo aj k porušeniu práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

26. Na základe nezákonného rozhodnutia o uznaní viny, ktorým mu súčasne bol uložený aj peňažný trest, ktorý bol povinný uhradiť, došlo podľa sťažovateľa aj k porušeniu jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

27. Napokon je sťažovateľ presvedčený, že v dôsledku nesprávnych postupov konajúcich súdov vyúsťujúcich do nezákonných rozhodnutí prišiel o svoje dlhodobé zamestnanie a teda došlo aj k porušeniu jeho základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy. Ostatne, aj samotná skutočnosť, že bol trestne stíhaný, tzn. skutočnosť samotného trestného procesu a nezákonné odsúdenie rovnako predstavuje zásah do základného práva podľa označeného článku ústavy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

28. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základných práv podľa § 19 ods. 2, čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa § 48 ods. 2 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 písm. d) dohovoru postupom okresného súdu a jeho rozsudkom č. k. 3 T 43/2017 zo 4. decembra 2017, postupom krajského súdu a jeho rozsudkom č. k. 5 To 14/2018 z 20. marca 2018 a postupom najvyššieho súdu a jeho uznesením č. k. 4 Tdo 45/2018 z 23. septembra 2020, ku ktorému malo dôjsť nespravodlivým odsúdením sťažovateľa na základe nezákonných – procesne nepoužiteľných dôkazov, nedostatočným vysporiadaním sa s argumentáciou sťažovateľa konajúcimi súdmi a s tým súvisiacou neodôvodnenosťou a arbitrárnosťou ich rozhodnutí, ktoré sú podľa názoru sťažovateľa navyše vnútorne rozporné.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv postupom a rozhodnutím okresného súdu

29. V súvislosti s namietaným postupom a rozhodnutím okresného súdu ústavný súd uvádza, že systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských

práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01). Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa označeného postupu a rozsudku okresného súdu konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu. Trestný poriadok zakotvujúci inštitút odvolania (ako riadneho opravného prostriedku) poskytuje priestor aj na uplatnenie námietok týkajúcich sa pochybení konajúceho prvostupňového súdu potenciálne predstavujúcich zásahy do základných práv a slobôd. Rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku patrí vždy druhostupňovému súdu. Sťažovateľ disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení prvostupňového súdu prostredníctvom odvolania, ktoré aj využil. Ochranu jeho základným právam zaručeným ústavou a listinou a právam zaručeným dohovorom a paktom bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský súd. Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať námietky sťažovateľa uplatnené proti postupu a konečnému rozhodnutiu okresného súdu o vine a treste sťažovateľa.

30. Preto, vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (proti postupu a rozsudku okresného súdu) už pri jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupmi a rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu

31. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

32. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže

domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

33. Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

34. Do obsahu uvedených práv však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

35. Z opísaných hľadísk pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého uznesenia krajského súdu, z obsahu ktorého v prvom rade vyplýva, že odvolací súd akceptoval skutkové zistenia a právnu kvalifikáciu konania sťažovateľa tak, ako boli uvedené v prvostupňovom rozhodnutí, a jediné čo považoval za potrebné zrušiť, bol výrok o uloženom treste z dôvodu jeho neprimeranosti.

36. V ďalšom sa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal námietkou sťažovateľa týkajúcou sa spochybnenia prípustnosti trestného oznámenia ako dôkazu v trestnom konaní, ku ktorej prijal záver, že tomu právnemu názoru sťažovateľa nebolo možné prisvedčiť. Z odôvodnenia rozhodnutia, ktorým sťažovateľ na podporu svojho tvrdenia argumentoval (uznesenie krajského súdu č. k. 5 To 76/2017 z 5. apríla 2017), podľa krajského súdu jednoznačne vyplýva, že usvedčujúcim dôkazom vo vzťahu k obžalovanému (keď neskôr oznamovateľka odmietla vypovedať) nemôže byť len samotné trestné oznámenie, ale ako dôkaz v trestnom konaní toto slúžiť môže. Otáznou je však jeho dôkazná sila.

37. V trestnej veci sťažovateľa krajský súd dôkaznú silu trestného oznámenia poškodenej považoval za podstatnú, pretože usvedčujúce tvrdenia proti sťažovateľovi podporovali aj viaceré ďalšie dôkazy, na ktoré poukázal okresný súd.

38. K zápisniciam o vylúchoch poškodenej uskutočnených v prípravnom konaní pred vznesením obvinenia odvolací súd uviedol, že sa v nich nachádzajú viaceré relevantné usvedčujúce tvrdenia proti sťažovateľovi vrátane fyzického napadnutia 6. augusta 2014. Tieto podľa názoru krajského

súdu „majú procesnú hodnotu“, pretože boli vykonané zákonným spôsobom a po začatí trestného stíhania.

39. S prihliadnutím na skutočnosť, že krajský súd sa s rozhodnutím okresného súdu stotožnil, ústavný súd sa s jeho obsahom takisto oboznámil. Urobil tak vychádzajúc zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. V širších súvislostiach je možné poukázať aj na súvisiacu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok ESLP vo veci Helle v. Fínsko z 19. 12. 1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59 – 60).

40. Okresný súd v odôvodnení rozsudku č. k. 3 T 43/2017-248 zo 4. decembra 2017, ktorým uznal sťažovateľa vinným zo stíhaného skutku uviedol, o ktoré dôkazné prostriedky (s uvedením ich stručného obsahu) a z nich vyplývajúce dôkazy oprel svoje skutkové závery, na ktorých následne založil právne posúdenie danej trestnej veci.

41. Pri vyhodnocovaní dôkazov okresný súd konštatoval, že nebol vykonaný priamy dôkaz, ktorý by preukazoval vinu sťažovateľa, napriek tomu zastával názor, že na hlavnom pojednávaní boli vykonané nepriame dôkazy, ktoré keď ich vyhodnotil tak individuálne, ako aj vzájomne, vytvárali vo svojom súhrne logickú a ničím nenarušenú, uzavretú sústavu nepriamych dôkazov, ktoré v konečnom dôsledku preukázali vinu sťažovateľa.

42. K sťažovateľom namietanej nepoužiteľnosti trestného oznámenia poškodenej ako dôkazu okresný súd považoval za neopomenuteľné, že poškodená podala trestné oznámenie a ako páchatel'a útoku na svoju osobu označila sťažovateľa.

43. Ako ďalší dôkaz okresný súd hodnotil prepúšť'áciu správu nemocnice z 9. augusta 2014, z ktorej jednoznačne vyplývalo, že poškodená bola 7. augusta 2014 prijatá na chirurgické oddelenie s diagnózou otras mozgu, a v anamnéze pri neurologickom vyšetrení poškodená ako pôvodcu svojich zranení uviedla svojho manžela – sťažovateľa, ktorý ju napadol 6. augusta 2014 vo večerných hodinách, keď ju opakovane udieral do hlavy. Okresný súd pritom nebadal dôvod, prečo by poškodená pred lekárom v takejto závažnej veci klamala.

44. V ďalšom súd prvého stupňa poukázal na výpoveď svedkyne [REDAKOVANÉ] – priateľky poškodenej, ktorá bola vypočutá iba na hlavnom pojednávaní a z výpovede ktorej vyplynulo, že poškodená mala zdravotné ťažkosti, v súvislosti s ktorými jej privolala rýchlu zdravotnú pomoc a sprevádzala ju do nemocnice, kde ju hospitalizovali. Okresný súd neuveril odpovedi svedkyne, že jej poškodená neuviedla príčinu jej zdravotného stavu v čase jej hospitalizácie. Že išlo o klamstvo svedkyne, mal dokazovať aj jej postoj pred začatím výsluchu na hlavnom pojednávaní, keď hneď, ako bola poučená o význame svedeckej výpovede, uviedla súdu, že ona vypovedať nebude. Až po vysvetlení, že nemá právo odoprieť výpoveď a že jej súd môže uložiť poriadkovú pokutu, napokon vypovedala.

45. Ďalšou skutočnosťou, ktorá dopĺňala súbor nepriamych dôkazov, bolo podľa okresného súdu to, že poškodená sa po prepustení z nemocnice nevrátila bývať domov, ale išla k priateľke [REDAKOVANÉ], ktorá ako svedkyňa na hlavnom pojednávaní uviedla, že dôvodom odchodu poškodenej

zo spoločnej domácnosti bolo jej bitie sťažovateľom (bez bližšej konkretizácie). Následne poškodená 14. augusta 2014 podala návrh na rozvod manželstva, v ktorom ako dôvod uviedla aj to, že ju sťažovateľ 6. augusta 2014 napadol.

46. Podľa okresného súdu v neposlednom rade nepriame dôkazy dopĺňal znalecký posudok znalca z odvetvia chirurgie, ktorý uviedol, že s veľkou pravdepodobnosťou zranenia poškodenej vznikli v dôsledku opakovaných úderov do hlavy inou osobou a iba s veľmi malou pravdepodobnosťou mohlo zranenie vzniknúť aj v dôsledku pádu (alebo opakovaných pádov), s dodatkom, že v medicíne nemožno nič vylúčiť.

47. Okresný súd reagoval aj na námietku sťažovateľa, že závery znaleckého posudku nemožno použiť v trestnom konaní, pretože vychádzali z výpovede poškodenej, ktorú urobila pred vznesením obvinenia, a to tak, že znalecký posudok znalca obsahoval hlavne odborné poznatky znalca, ktoré nevychádzali len z výpovede poškodenej, ale hlavne z lekárskej správy poškodenej a zo skúseností znalca ako lekára s dlhoročnou praxou. Okresný súd preto zastával názor, že závery znaleckého posudku mohli byť použité v trestnom konaní ako dôkaz. Znalec pri takomto charaktere znaleckého posudku v ňom podľa názoru okresného súdu konštatuje hlavne to, aké zranenia vyšetovaná osoba utrpela, a hovorí, aký je pravdepodobný mechanizmus vzniku týchto zranení. V konečnom dôsledku závery, aký bol mechanizmus zranení, musí konštatovať súd.

48. Vzhľadom na uvedené dokazovanie bol okresný súd presvedčený o tom, že poškodená utrpela zranenia v dôsledku útoku sťažovateľa, ktorý ju opakovane udieral päťou do tváre, preto ho uznal vinným z prečinu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu.

49. Na záver musí okresný súd ešte uviesť, že na uznanie viny sťažovateľa nemohla mať vplyv skutočnosť, z akého dôvodu poškodená podala trestné oznámenie na sťažovateľa, aj keď vzhľadom na prečítané sťažovateľovo trestné oznámenie na poškodenú toto mohlo byť týmto impulzom. Táto skutočnosť však vzhľadom na ďalšie vykonané dokazovanie nespochybňovala, že páchatelom trestného činu bol sťažovateľ.

50. Sťažovateľ námietky týkajúce sa postupu a rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorých vzhliadol porušenie svojich základných práv, v primeranom rozsahu predniesol aj v dovolaní, o ktorom konal a rozhodoval najvyšší súd.

51. Najvyšší súd v odôvodnení ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia z 23. septembra 2020 vo vzťahu k výhradám sťažovateľa v prvom rade vymenoval dôkazné prostriedky, na ktorých dôkazoch okresný súd založil svoje odsudzujúce rozhodnutie. Išlo o výsluch svedkyne [REDAKOVANÉ] a znalca [REDAKOVANÉ], spis okresného súdu vedený pod sp. zn. 8P/149/2014 týkajúci sa rozvodu manželstva sťažovateľa a poškodenej, a ďalej o trestné oznámenie poškodenej z 20. septembra 2016 ako aj trestné oznámenie sťažovateľa na poškodenú z 25. augusta 2016. V ďalšom dovolaní súd zistil, že krajský súd odôvodnenie rozhodnutia oprel aj o výpovede poškodenej z prípravného konania, vykonané 10. novembra 2016 a 17. januára 2017, ktoré na hlavnom pojednávaní, resp. verejnom zasadnutí vykonané neboli. K tomu najvyšší súd uviedol, že pokiaľ odvolací (krajský) súd chcel založiť svoje závery na týchto dôkazoch, mal v súlade so zásadami rovnosti strán a kontradiktórnosti trestného konania stranám umožniť na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí k takýmto dôkazom sa vyjadriť.

52. Napriek tejto okolnosti, ktorú dovolací súd vyhodnotil ako pochybenie súdu druhého stupňa, považoval vinu sťažovateľa za dostatočne preukázanú. Najvyšší súd sa nestotožnil s názorom sťažovateľa, že v prípade trestného oznámenia ide o nezákonný dôkaz, i keď ide len o podklad slúžiaci na začatie trestného stíhania či vznesenie obvinenia, ktorého pravdivosť je až v ďalšom priebehu prípravného konania preverovaná dôkazmi zabezpečovanými a vykonávanými orgánmi činnými v trestnom konaní. V zmysle konštantnej judikatúry najvyššieho súdu trestné oznámenie spadá do kategórie „všetkého“ v zmysle § 119 ods. 2 Trestného poriadku (v aktuálne účinnom znení ods. 3, pozn.), lebo za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa Trestného poriadku alebo podľa osobitného zákona vrátane „oznámenia“. Trestné oznámenie preto podľa dovolacieho súdu môže byť na hlavnom pojednávaní čítané ako listinný dôkaz podľa § 269 Trestného poriadku. Zároveň však, poukazujúc na svoje rozhodnutie uverejnené v Zbierke pod č. 9/2015, najvyšší súd naozaj dodal, že trestné oznámenie nenahrádza výpoveď svedka alebo poškodeného.

53. Najvyšší súd pokračoval, že skutočnosti uvádzané poškodenou v trestnom oznámení korešpondovali aj s prepúšťacou správou poškodenej z hospitalizácie v nemocnici, z ktorej vychádzal aj znalec pri vypracovaní znaleckého posudku. Ďalej podľa názoru najvyššieho súdu nebolo možné znaleckému posudku vzhľadom na časový odstup a charakter spôsobených zranení vytknúť, že znalec poškodenú osobne nevyšetрил. V súvislosti so spochybnením prepúšťacej správy sťažovateľom najvyšší súd zdôraznil, že ak má lekárske potvrdenie o poranení v jednotlivých prípadoch nahradiť odborný posudok znalcov, musí obsahovať všetky skutočnosti a okolnosti rozhodujúce pre záver, či konaním páchatel'a bolo spôsobené ublíženie na zdraví alebo či došlo k ťažkej ujme na zdraví. Pretože lekárska správa obsahovala skutočnosti rozhodné pre záver, k akému poškodeniu zdravia u poškodenej došlo, najvyšší súd bol toho názoru, že prepúšťaciu správu ošetrojúceho lekára na vypracovanie znaleckého posudku nebolo možné spochybniť. V kontexte celého bola podľa dovolacieho súdu vina sťažovateľa nepriamo preukázaná aj výpoveďou svedkyne [REDACTED].

54. V súvislosti s použiteľnosťou listinných dôkazov z civilného spisu v trestnom konaní najvyšší súd poukázal na to, že v zmysle § 119 ods. 2 (teraz ods. 3, pozn.) a § 153 ods. 1 Trestného poriadku takýto dôkaz možno pripustiť ako listinný dôkaz za predpokladu vykonania dôkazov zákonným spôsobom na hlavnom pojednávaní podľa § 278 ods. 2 a § 269 Trestného poriadku. Skutkové okolnosti, ktoré predchádzali rozvodu manželstva, boli podľa názoru dovolacieho súdu predmetom trestného konania.

55. Oboznámiac sa s obsahom rozhodnutí vydaných v trestnej veci sťažovateľa, ústavný súd dospel k záveru, že rozhodnutia krajského súdu (v spojení s rozsudkom okresného súdu) a najvyššieho súdu v ich vzájomnej spojitosti dostatočne reagovali na námietky sťažovateľa a adekvátne sa s nimi vysporiadali.

56. Predovšetkým všeobecné súdy (vrátane okresného súdu) jasne uviedli, ktoré dôkazy získané z konkrétne označených dôkazných prostriedkov ich viedli k skutkovým zisteniam vyúsťujúcim do konštatovania o spáchaní stíhaného skutku sťažovateľom, a teda uznania ho vinným z trestného činu, pre ktorý bol v konečnom dôsledku odsúdený.

57. Išlo o rad nepriamych dôkazov, ktoré vytvorili hodnoverný celkový obraz o spáchaní stíhaného skutku s vierohodným záverom o vine sťažovateľa.

58. Riadne sa pritom vysporiadali s prípustnosťou dôkazov, na ktoré sťažovateľ upozorňoval. Okresný súd na výpovede poškodenej vykonané pred vznesením obvinenia evidentne neprihliadal a pokiaľ tak urobil krajský súd, najvyšší súd v dovolacom konaní toto pochybenie (vzhľadom na nedostatok konradiktórnosti) odvolaciemu súdu vytkol, avšak s dostatočným odôvodnením, prečo toto nemohlo mať dopad na rozhodnutie o vine sťažovateľa. Tým dovolací súd poskytol primeranú ochranu základným právam sťažovateľa.

59. Súdny na každom stupni sa venovali aj prípustnosti trestného oznámenia ako dôkazu v trestnom konaní, pritom ich závery ústavný súd nehodnotí ako ústavne nekonformné. Súdny vychádzali predovšetkým zo znenia Trestného poriadku ako právneho predpisu, ktorým sa konanie riadilo, ktorý priamo v ustanovení § 119 ods. 3 (predtým ods. 2, pozn.) výslovne s oznámením ráta ako s dôkazným prostriedkom. Zároveň sťažovateľovi vysvetlili (najmä krajský súd), že samotné trestné oznámenie síce nestačí na usvedčenie páchatel'a, ale o taký prípad v danej veci nešlo, keďže sťažovateľa usvedčovali aj ďalšie dôkazy, nielen trestné oznámenie poškodenej. Najvyšší súd potom sťažovateľovi ozrejmil, že trestné oznámenie nenahrádza výsluch oznamovateľa ako svedka alebo poškodeného, ale v tejto veci to tak ani nebolo. Trestné oznámenie poškodenej konajúce súdy zjavne nepovažovali za výsluch poškodenej ani ním tento výsluch nenahradili, ale použili ho ako listinný dôkaz, ktorý bol v rámci dokazovania prečítaný a z ktorého vyplynuli pre konečné rozhodnutie podstatné skutočnosti.

60. Argumentácia sťažovateľa evokuje, akoby všeobecný súd nemohol bez procesne použiteľného výsluchu poškodeného v trestnej veci rozhodnúť o vine obžalovaného páchatel'a. Takýto názor však nemá žiadne zákonné opodstatnenie. Ak súd dostatočne zistí skutkový stav, a to v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o vine obžalovaného, nemožno takéto rozhodnutie podmieňovať existenciou výsluchu poškodeného.

61. Okresný súd takisto riadne odôvodnil (a krajský súd to akceptoval), prečo neuveril časti výpovede svedkyne [REDAKOVANÉ], v ktorej tvrdila, že jej poškodená neuviedla príčinu jej zranení. Pritom odôvodnenie tejto skutočnosti súdom prvého stupňa má podľa názoru ústavného súdu racionálny základ.

62. K sťažovateľom namietanej neprípustnosti znaleckého posudku zaujal stanovisko už okresný súd, s ktorého závermi sa krajský súd stotožnil a ktorý jasne a zrozumiteľne vo svojom rozsudku uviedol dôvody (ktoré ústavný súd nepovažuje za potrebné znovu opakovať), prečo závery znaleckého posudku mohli byť použité v trestnom konaní ako dôkaz. Rovnako tak z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, prečo sa v súvislosti s vypracovaným znaleckým posudkom priklonil k verzii o spôsobe zranení poškodenej inou osobou (sťažovateľom), a nie jej pádom (opakovanými pádmi). Išlo o veľmi malú pravdepodobnosť vzniku týchto zranení takýmto spôsobom a podpora tejto verzie nemala oporu ani v iných dôkazoch, z čoho pramenil záver súdu prvého stupňa, že znalecký posudok hovorí o pravdepodobnom mechanizme vzniku zranení, ale aký ten mechanizmus v konečnom dôsledku bol, musí konštatovať súd.

63. Za dostatočný považoval ústavný súd aj rozsah, v akom sa okresný súd venoval motívu podania trestného oznámenia poškodenej, keď jednoducho jeho dôvody nespochybnili, že páchatel'om trestného činu bol sťažovateľ.

64. Pokiaľ sťažovateľ spochybnil prípustnosť použitia dôkazov z civilného konania v trestnom konaní, dovolací súd zreteľne vysvetlil, prečo na to (spochybnenie) nebol dôvod. Znova uviedol, že takéto dôkazy sú za splnenia zákonných podmienok v zmysle Trestného poriadku regulárnymi listinnými dôkazmi. Pritom z ničoho (žiadneho tvrdenia) nevyplýva, že by tieto podmienky splnené neboli.

65. Ústavný súd neakceptoval tvrdenie sťažovateľa o vnútornej rozpornosti rozhodnutia najvyššieho súdu. Je pravdou, že dovolací súd vyhodnotil postup krajského súdu v súvislosti s prihliadaním na výsluchy poškodenej z prípravného konania (ktorých sa sťažovateľ, resp. jeho obhajca nemohli zúčastniť) ako pochybenie, keďže tieto neboli vykonané na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí, teda zákonným spôsobom, avšak k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je potrebné, aby rozhodnutie bolo na takom dôkaze založené. A práve táto podmienka pre uznanie označeného dovolacieho dôvodu splnená nebola. Okresný súd a najvyšší súd uviedli, na ktorých dôkazoch bolo odsúdenie sťažovateľa založené a výsluchy poškodenej z prípravného konania v nich zahrnuté neboli. Je zrejmé, že krajský súd k dôkazom, na základe ktorých sťažovateľa uznal vinným z trestného činu okresný súd, „naviac“ poukázal na výsluchy poškodenej z prípravného konania. Táto okolnosť nereflektuje dovolacím súdom prednesenú tézu, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je splnený vtedy, ak iba jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané nezákonným spôsobom. O taký prípad v danej veci nešlo.

66. V tejto súvislosti sa ústavný súd nestotožnil ani s tvrdením sťažovateľa o vnútornej rozpornosti rozhodnutia najvyššieho súdu, keď na jednej strane dovolací súd prízvukoval, že môže skúmať len okolnosť zákonnosti vykonania dôkazu, ale nemôže prehodnocovať vykonané dôkazy, a na druhej strane skonštatuje pochybenie v zákonnosti vykonania dôkazu, ktorému ale neprisúdi hodnotu naplnenia dovolacieho dôvodu, práve s poukázaním na vlastné hodnotenie iných vykonaných dôkazov. Ako už bolo uvedené v predchádzajúcom odseku odôvodnenia tohto rozhodnutia, najvyšší súd zreteľne uviedol, prečo dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku napriek nevykonaniu dôkazu zákonným spôsobom naplnený nebol a podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd dôkazy vykonané okresným súdom neprehodnocoval (t. j. nehodnotil inak), ale iba zopakoval ich hodnotenie súdom prvého stupňa.

67. Vychádzajúc z uvedeného, podľa názoru ústavného súdu napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu zo 4. decembra 2017, so závermi ktorého sa odvolací súd stotožnil a s ktorým tvorí jeden celok, a uznesenie najvyššieho súdu spĺňajú požiadavky ústavne akceptovateľného rozhodnutia. Sú zrozumiteľné a bez zjavných logických protirečení, vyplýva z nich zistený skutkový stav a tomu zodpovedajúci prijatý právny záver. Je z nich zreteľné, ktoré dôkazy viedli k odsúdeniu sťažovateľa, ako aj to, ktoré dôkazné prostriedky bolo potrebné považovať za zákonné a procesne použiteľné a ktoré nie. Konajúce súdy tak učinili zadosť základnému právu sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho právu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Napadnuté rozhodnutia vo svojej vzájomnej spojitosti nenesú znaky svojvoľnosti a nie sú v nesúlade s platnou a účinnou právnou úpravou a predovšetkým obsahujú adekvátnu reakciu na námietky sťažovateľa. Ústavný súd v takomto prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na vstupovanie do napadnutých rozhodnutí vo veci konajúcich všeobecných súdov. Samotná skutočnosť, že si tieto súdy neosvojili interpretáciu výsledkov dokazovania a ich právne posúdenie z pohľadu sťažovateľa, nemôže ešte

viest' k záveru o porušení základného práva s'ážovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Rozsudok krajského súdu (v spojení s prvostupňovým rozsudkom) a uznesenie najvyššieho tak zodpovedajú požiadavkám kladeným konštantnou judikatúrou ústavného súdu na odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov. Ústavný súd preto konštatuje kvalitu označených rozhodnutí ako súladnú s obsahom s'ážovateľom namietaných článkov ústavy a dohovoru. Závery obsiahnuté v napadnutých rozhodnutiach je potrebné považovať za výraz autonómneho rozhodovania krajského súdu a najvyššieho súdu v konaniach o odvolaní a dovolaní.

68. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil s'ážovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať ústavnú s'ážnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí ústavnej s'ážnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

69. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú s'ážnosť s'ážovateľa v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vednom pod sp. zn. 5 To 14/2018 a jeho rozsudkom z 20. marca 2018 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 45/2018 a jeho uznesením z 23. septembra 2020 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

70. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že vo vzťahu k tej časti namietaného postupu a rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorá bola bezprostredne predmetom dovolacieho konania (zákonnosť dôkazov, ich prípustnosť), prichádzalo do úvahy odmietnutie ústavnej s'ážnosti aj z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde, pretože vzhľadom na už spomínaný princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 *in fine* ústavy v tejto časti vznikla právomoc najvyššieho súdu poskytnúť ochranu základným právam s'ážovateľa, ktorá predchádza oprávneniam ústavného súdu.

71. A aj keď dovolanie s'ážovateľa bolo uznesením najvyššieho súdu odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, t. j. na neverejnom zasadnutí, bez preskúmania veci, keďže bolo zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, podľa názoru ústavného súdu sa dovolací súd ochrane základných práv s'ážovateľa (predovšetkým práva na spravodlivý proces) venoval v takej miere, ktorá splnila všetky atribúty pre naplnenie podstaty, účelu a významu princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda v takom rozsahu, pre ktorý bolo možné prijať záver, že v súvislosti s touto časťou ústavnej s'ážnosti existuje dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.3. K namietanému porušeniu práva na prezumpciu neviny podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru postupmi a rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu

72. Pokiaľ ide o námietku porušenia práva na prezumpciu neviny zaručeného v čl. 6 ods. 2 dohovoru, ústavný súd pripomína, že princíp prezumpcie neviny je porušený najmä akýmkoľvek súdnym rozhodnutím, ktoré vyjadruje presvedčenie, že určitá osoba je vinná z trestného činu bez toho, aby jej vina bola preukázaná zákonným spôsobom. Za porušenie princípu prezumpcie neviny treba považovať, ak súd dáva verejne najavo, že zastáva názor, že osoba je páchatelom a považuje ho za vopred odsúdeného (III. ÚS 410/08). Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že prezumpcia neviny je jedným zo základov spravodlivého trestného konania a že k jej porušeniu dôjde, ak výroky príslušnej úradnej osoby, ktoré sa týkajú osoby obvinenej z trestného činu, odrážajú alebo vyjadrujú názor, že je vinná, a to ešte pred tým, ako bola jej vina preukázaná v súlade so zákonom (pozri rozsudok *Daktaras v. Litva* z 10. 10. 2000).

73. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd aj v tejto časti považuje ústavnú sťažnosť za zjavne neopodstatnenú, a to už na prvý pohľad, keďže k porušeniu tohto práva podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru dochádza pri prezumovaní viny v priebehu trestného konania v období pred vydaním konečného rozhodnutia o vine. V danej veci boli sťažovateľom napadnuté konečné rozhodnutia v merite veci, t. j. rozhodnutia, ktorými bola vina sťažovateľa vyslovená. Zjavne teda nedošlo a ani nemohlo dôjsť k naplneniu podmienok na vyslovenie porušenia práva ustanoveného týmto článkom dohovoru či už rozhodnutím krajského súdu, alebo najvyššieho súdu.

74. Uvedené bolo dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej.

III.4. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru postupmi a rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu

75. Z obsahu ústavnej sťažnosti jednoznačne vyplýva, že neprípustný zásah v danej trestnej veci konajúcich všeobecných súdov do sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru sťažovateľ evidentne odvodil od svojho nezákonného a nespravodlivého odsúdenia, teda od porušenia jemu zaručeného základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. Pretože ústavný súd porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zo strany krajského súdu ani najvyššieho súdu nekonštatoval, nemohol tak urobiť ani vo vzťahu k základným právam na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života, vlastníť majetok či vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom a ani k právu na vypočúvanie svedkov proti sebe.

76. Vzhľadom na uvedené neostávalo iné, iba ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

77. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie

o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 6. septembra 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu